

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-21
Besvaras senast
2024-10-30 kl. 12.00

Till statsrådet Jessica Rosencrantz (M)

2024/25:290 Klyftor inom och mellan EU:s medlemsländer

Enligt Commitment to Reducing Inequality Index 2024 är ojämlikheten i Europa ett växande problem som hotar både den sociala sammanhållningen och den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. Rapporten pekar på hur de ekonomiska klyftorna mellan och inom medlemsländer i EU har ökat de senaste åren, vilket skapar en instabilitet som påverkar unionens förmåga att hantera gemensamma utmaningar. EU:s åtaganden om sociala och ekonomiska rättigheter genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter har visat sig otillräckliga för att motverka denna utveckling, särskilt i ljuset av de kriser som unionen ställts inför. Ojämlikheten förstärks av skillnader i tillgång till grundläggande välfärdstjänster, arbete och utbildning samt skilda nationella regleringar för arbetsmarknader och socialförsäkringssystem.

Ett tydligt exempel är Rumänien, där en stor del av befolkningen lever under fattigdomsgränsen trots en kontinuerligt växande ekonomi. Rumänien är ett av de medlemsländer där de ekonomiska klyftorna har ökat mest och där många har begränsad tillgång till grundläggande välfärdstjänster. Detta har lett till en situation där stora delar av befolkningen saknar sociala skyddsnät och där inkomstskillnaderna mellan olika grupper ökar, vilket undergräver förtroendet för EU som ett verktyg för social sammanhållning och ekonomisk utveckling.

Även inom Sverige finns utmaningar som följer av den ökande ojämlikheten i Europa. Rapporter från EU-kommissionen har pekat på hur social och ekonomisk ojämlikhet, särskilt i relation till arbetsmarknads- och socialförsäkringssystem, påverkar olika grupper på olika sätt inom medlemsstaterna. I Sverige har ökade ekonomiska klyftor, tillgång till arbetsmarknaden och skillnader i sociala skyddsnät mellan olika regioner bidragit till ett ökat missnöje och minskad tillit till det europeiska samarbetet, särskilt bland de grupper som drabbas hårdast.

Socialdemokraterna har länge varit förespråkare för en starkare social dimension inom EU, där gemensamma regler och riktlinjer säkerställer att alla medlemsländer arbetar aktivt för att minska de sociala och ekonomiska klyftorna. Vi anser att EU:s roll inte enbart ska begränsas till ekonomiska frågor, utan även inkludera tydliga åtaganden om att minska ojämlikheten mellan och inom medlemsländerna. För att unionen ska bli en starkare kraft för sammanhållning och rättvisa krävs det att sociala frågor och ojämlikhet hamnar högre på den europeiska dagordningen.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Jessica Rosencrantz:

Vilka initiativ avser statsrådet att ta för att säkerställa att Sverige driver på för en starkare social dimension inom EU och för gemensamma åtgärder som syftar till att minska de växande sociala och ekonomiska klyftorna mellan och inom medlemsländerna?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann